

reisimpressies • achtergrondartikelen • praktische tips

India

te gast in



Trendy & sexy India

ANN DE RON

India is: de clichés van bedelaars, riksja's, verkeerschaos, kleurrijke marktjes, kastensysteem, vuiligheid, armoede, tempelfestivals, paleizen, vrouwen in sari en mannen in kurta. India is ook: hypermoderne kantoorruimten, decadente party's, carrièremensen in jeans. Twee India's, of toch niet?

"Brussel? Een geweldige plek, fantastische megaparty's, ben er goed bezopen geraakt". De toon lijkt gezet. Sudeep, de vlotte dertiger-op-weg-naar-de-top in het goed zittende pak, speelt zijn rol van Indiase yup. Net terug van duikvakantie in Thailand, Europa bezocht, werkervaring in Singapore en de USA. "Delhi? Ik heb een hekel aan die stad." Sudeep is hoofdredacteur van een pas opgestarte *tabloid* (roddelkrant) in Delhi waar ik een aantal weken werk. Elke morgen brengt een busrit door hitte en stof, tussen lijven en bedelaars mij van mijn kamertje in zuid-Delhi naar het glanzende steriele eiland van de redactie. Airconditioning, de hele dag westerse muziek, iedereen spreekt Engels. Mannen en vrouwen dragen T-shirts en jeans, hoewel de vrouwelijke collega's – en ze zijn met opvallend veel – hun westerse outfit afwisselen met Indiase *salwar kamise*, een losse broek met een overgooier en een zwierige sjaal.

Het tabloid zelf houdt zich ver van het India waar de toerist zich laat charmeren door traditie en shockeren door armoede. De krant brengt foto's van hippe party's, modeshows, artikelen over politieke schandalen. "Niemand schrijft over dat andere

India", geeft redacteur Deepan toe. "Niet alleen het tabloid. Heb je de kranten gezien? Wie schrijft over basisonderwijs, gezondheid? Gezondheid, dat gaat over schoonheidstips."

ZWARE CONCURRENTIE

Er wordt hard gewerkt op de redactie, ontzettend hard. Tijdens de opstartperiode blijven de meeste werknemers tot vier uur 's nachts, met amper een vrije dag per week. "Het is overal hetzelfde hier, de arbeidsvoorwaarden zijn belabberd" zegt Archana. "Mijn broer heeft in Londen gewerkt, dat zou ik ook wel willen. Ook al omdat er geen armoede is en je je er dus niet schuldig hoeft te voelen om geld uit te geven". Deepak, één van de fotografen, heeft een duidelijk doel: "Ik werk nu zo hard om binnen een jaar of vijf binnen te zijn en het er dan van te nemen." "Thuiskomen? Dat is om te eten en bij te slapen", zegt Manisha, het meisje dat aan de computer naast mij zit. "Maar de concurrentie is zwaar, ik ben blij dat ik werk heb."

De hoge druk om te slagen, blijkt ook bij de meisjes die net als ik een kamer huren op de bovenverdieping van een huis in een residentiële buurt. Mansi en Sudha studeren hard voor het toelatingsexamen geneeskunde. "Ik wil arts worden omdat het een vaste job is waarmee je veel kan verdienen", zegt Sudha. Idealisme? De vriendinnen lachen schamper: "Niemand die het daarom doet!" Ze zijn ongerust over hun kansen om op de universiteit terecht te komen, niet alleen

vanwege de moeilijkheid van het examen, maar omdat aan Indiase universiteiten een aantal plaatsen voorbehouden is voor bijzondere groepen, zoals *dalits*, de kastelozen. "Het is oneerlijk, het zouden gewoon de beste studenten moeten zijn die de plaatsen krijgen", vinden ze.

Als het met de carrière niet loopt zoals voorzien, dan doet het pijn. "Ik ben een teleurstelling voor mijn ouders, soms verlies ik de moed en lig ik de hele nacht te piekeren dat ik voor altijd een *loser* zal zijn". Raman, een meisje van begin twintig met een diploma scheikunde en bijkomende opleiding informatica, moet haar tranen bedwingen terwijl ze het zegt. Ze vindt geen werk waarvoor ze gediplomeerd is en werkt nu voor een Amerikaans *callcentre*. Onder de naam 'Randy' probeert ze de uit Amerika bellende klanten een duurder abonnement aan te smeren, zonder dat die door mogen hebben dat hun telefoontje de halve wereldbol overspant. Raman alias Randy en haar collega's krijgen daarvoor een aangepaste training om hun accent zo Amerikaans mogelijk te maken en hen te leren op de juiste *casual way* met bellers om te gaan.

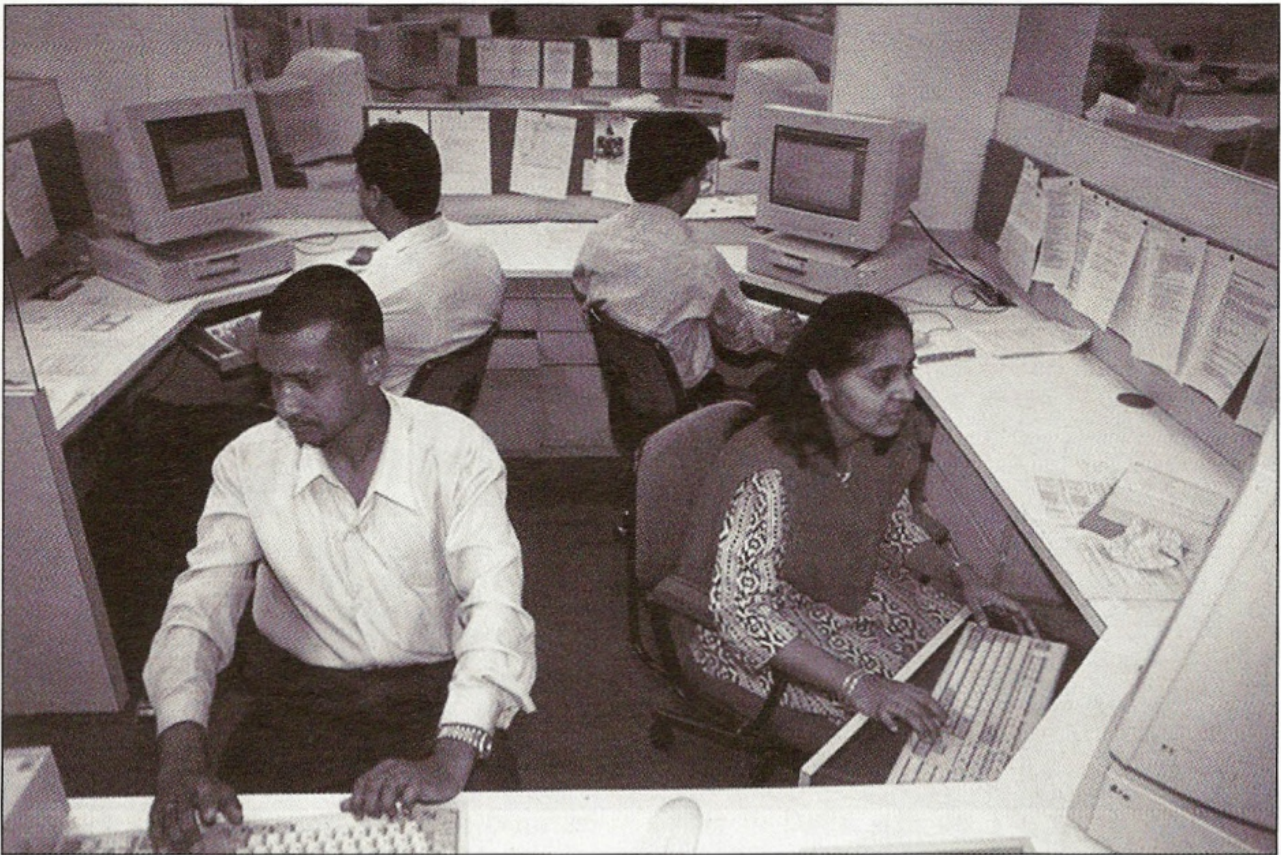
Raman legt uit dat het voor haar als vrouw belangrijk is om een goede carrière op te bouwen. "Als je man je dan ooit laat zitten, kan je tenminste op eigen benen staan". Naar die man is ze momenteel op zoek, want ze wil natuurlijk geen oude vrijster worden, een stigma dat je als ongehuwde vrouw al op je vierentwintigste schijnt te bereiken. Raman raadpleegt geregeld een internetsite met huwelijksadvertenties voor Sikhs, haar religie, en mailt momenteel met iemand die haar op basis van achtergrond geschikt lijkt. "Mijn ouders zijn modern, ik mag zelf iemand kiezen en aan hen voorleggen, en dan kunnen zij akkoord gaan."

De andere meisjes gaan ervan uit dat hun ouders een man voor hen zullen zoeken, en vinden dat prima. "Indiase huwelijken zijn succesvoller dan in het Westen, waar scheidingen schering en inslag zijn. Mijn ouders hadden elkaar nooit gesproken voor hun trouwdag, en ze houden veel van elkaar", zegt Mansi.

Ik denk aan de westerse liefdesliedjes op de radio die ze de hele dag meezingen, en de foto's van westerse popsterren die op hun kast hangen, en vraag of ze verliefdheid dan onzin vinden. "Nee, ik geloof heel zeker in verliefdheid. Ik word ongetwijfeld verliefd op de jongen die mijn vader voor me uitkiest", verzekert Mansi mij. "Ik ga ook niet trouwen met iemand die ik nog nooit heb gezien, nee ik wil eerst een half jaar of zo die jongen leren kennen." Naar de film en zo? "Ja, misschien. Maar kussen, nee dat kan niet vooraf." Ze denkt even na. "Eigenlijk heb ik over liefde en verliefdheid nog nooit nagedacht, jij bent de eerste die dat soort vragen stelt."

DÉCOLLETÉS

In een van de laatste weken ga ik samen met een collega van de redactie naar de opening van de nieuwste hippe pub in de stad. Zij om er een trendy stukje voor de tabloid over te schrijven, ik uit nieuwsgierigheid, hoewel ik bijna reken op een shock bij het zien van de rijke Indiërs. Het is helemaal zoals ik had verwacht. Interieur van een dure discotheek. Indiase jonge vrouwen met een succesvolle carrière bij een groot bedrijf of een ngo (*non-governmental organisation*), in uitdagend zwart met décolletés en blote benen, zoals je ze nooit op straat zult zien. Giechelend, met een cocktail in de hand, over wie naar wie kijkt en wie wat aanheeft, flirtend. De mannen met hun neus in de



Modern Indiaas kantoor

foto: Johannes Odé

wind en pratend over politiek. Het is er allemaal, compleet met het voor de hand liggende contrast bij buitenkomst van het havenloos geklede bedelkind.

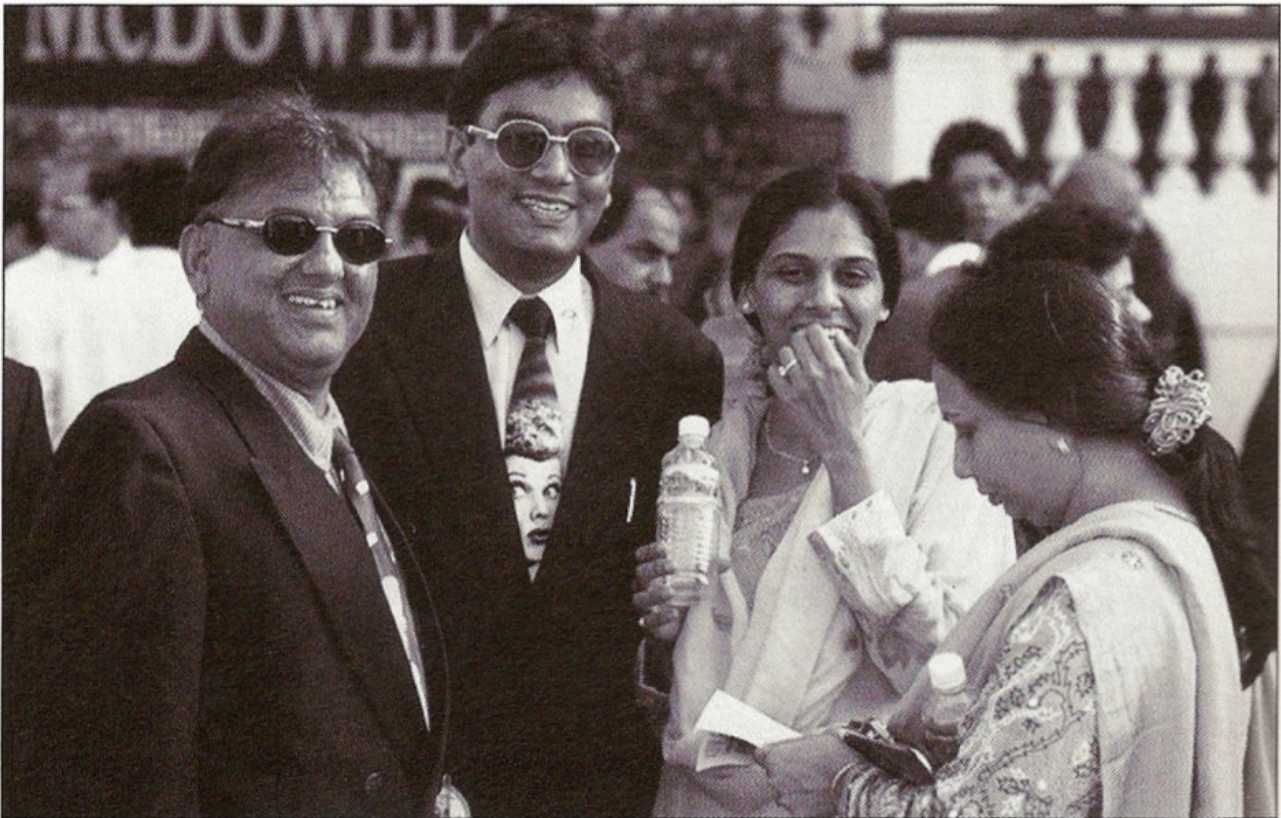
Wat me het meest bijblijft, is niet mijn eigen shock, de gemakkelijke shock van de naadloos inpassende westerling met evengoed een cocktail in de hand. Het is de ontredding van mijn Indiase collega, gekleed in salwar kamise en met een fruitsap. Bij terugkomst op de redactie heeft ze bijna tranen in haar ogen. Ze walgt van wat ze zojuist gezien heeft. Dan vermant ze zich en tikt het vereiste verslag op de computer, perfect met de juiste wereldwijze en ironische toon die de lezers van het tabloid blijkbaar wensen.

KOKOSNOTEN BREKEN

Op het einde van mijn verblijf in Delhi nodigt hoofdredacteur Sudeep me uit voor een

lunch in een drukbezocht restaurant op Connaught Place. Tussen de overvloed aan geurige schotels, veel te veel voor ons tweeën, vertelt hij nog over Brussel. Hoe hij de oudere vrouwtjes spontaan naar hun handtas zag grijpen als hij 's morgens voorbij jogde. Hij lacht het weg, maar zegt dan krachtig: "Vroeger kon het Westen niet geloven dat een Derde Wereldland succesvolle en competente mensen kon leveren. Maar in India is het werken in moeilijke omstandigheden en de concurrentie is enorm. Dat betekent dat wie hier de top haalt, zich kan meten met wie ook in de wereld."

Ik vraag hem naar de verhouding tussen modern en traditioneel India. "Ik ben ooit in *kurta* (lang en los Indiaas shirt) op een party verzeild geraakt. Ze wilden me eerst niet binnenlaten", lacht hij. "En ach, ik heb ook zo'n hindoe T-shirt met goden erop, zoals de toeristen wel eens kopen. Maakt me heel



'Yuppen zijn in de hele wereld hetzelfde'

foto: Johannes Odé

sexy, dat shirt." Dan wordt hij ernstiger. "Ik geloof niet dat er twee gescheiden India's zijn. Kijk naar dit koordje om mijn pols. Ik voel me er doodbelachelijk mee, maar het hoort bij de *puja* (offerritueel) die we bij de lancering van het tabloid hebben gehouden. We hebben kokosnoten gebroken en alles, voor de gezonde toekomst van de krant. Het is bedrijfstraditie, en ik wou geen *statement* maken door ermee te breken."

"Ik ben een *brahmin* (de hoogste hindoe-kaste) geweest (!), heb geëxperimenteerd met boeddhisme en animisme", zegt hij. "Ik heb alles uitprobeerd, uit interesse, niet uit zoektocht. Je kan zelfmoord plegen omdat de wereld hier zo'n rotte plaats is, of je kan een manier vinden om ermee om te gaan. Iedereen heeft een vluchtroute, en godsdienst is er één van, een heel belangrijke in dit land. Maar nu is mijn vluchtroute niet langer godsdienst, maar lezen. Romans, geschiedenis."

"Of India het westen na-aapt? Nee, ik denk het niet. Ik stoor me niet aan de McDonalds hier even verder, want ik vind die evengoed Indiaas. En westerse decadentie? Decadentie is niet iets specifiek van het Westen, ik denk dat India een heel decadente plaats is. Yup is geen westers begrip. Yuppen zijn in de hele wereld hetzelfde. Net als geld niet oosters of westers is, het is gewoon geld."

Als ik hem rechtsreeks vraag wat zijn waarden zijn, valt er een stilte, en de ironie valt even helemaal van hem af. "Leven op een manier dat je met jezelf kan leven", antwoordt hij dan. "Ik heb veel gezien, te veel dingen die ik liever niet gezien had; ik heb dingen gedaan die ik liever niet had gedaan. Hoe ik wil leven? Voorkomen dat ik anderen schaad, en proberen de beste en moedigste journalist te zijn." Zacht, bijna ongemakkelijk, voegt hij eraan toe: "Het is wel heel lang geleden dat iemand me deze vraag heeft gesteld." ❖